

Tractatus Quintus.

nee scriptū supra cap. de cōgelatiōe lactis & sanguis
in stō. qñ inde bene lauant & cuz licinio imponit q̄
sum frequēter exptus & proprie in fistulis q̄ sunt in
coxa vel i loco carnosō al' neruoso. ¶ Cinis at̄ char
taruz de papiro qñ prius infundit in aceto & postea
exiccat & iponit fistulis ē valde vtilis. ¶ Durities
ēt ipsaz tollit linitio facta ex radice titimali cū ace/
to aut ex succo alchebigi. ¶ Ad fistulas aut̄ pprie
paruas & eas que sunt i oculo: masticez radix altee
cum sale & supponat: nam eas mūdificat & facit na/
sci carnē. ¶ De fistulis aut̄ ani supius dixim' ca. de
apartibus eius. ¶ Et Bal. quidē laudat in oi fistula
bolūar. puluerizatū & impositū & dixit ipsū sanare
sine imissione alicui' colirij mūdantis sordē. ¶ Et
expti sumus q̄ illas occidit tanta imissa in eis ex ra
dice dragontee. ¶ Ad fistulas aut̄ hūi das quoz sa/
natio est difficilis vtimur radice filicis maxie cuius
color est rube' qñ exiccat & terit & puluis intromit/
titur & querat pro hys infra sequētī capitulo.

¶ Tractatus quintus tertij sermonis. De vlcereb'
& cōrinet vnum capitulum.

Oscio q̄ vlcera sordida & pprie infantuz
fel gallagionum est singulare p̄si/
diū & credo q̄ sit fel gazel. i. caprioli. ¶ Et
cordat aut̄ oēs q̄ ad ifusa vulnera q̄ vix cicatrizenf
radix ciperi sit optima & mirabilis & Bal. affirmat
in. 7. ¶ Ad eundē at̄ terra sigillata resoluta ē opti/
ma & nimis p̄dest. Et dixit Bal. hunc sermonē id ē
cōi rōne q̄lz nō adusta terra vtili ex̄nte i vlcereb'
ad huc magis q̄ post v̄sione sunt lota & vix crescētib'
vlcereb' & vix cicatrizabilib' est vtilis. ¶ Dia autez
vlcera concava cinis cucurbite sicce replet carne.
¶ Ad oia aut̄ maligna plena putredie & et cācrosas:
sanina trita cū melle iposita p̄fert. ¶ Eadē at̄ vlcera
facit succudus herere & remouet carnez quid aut̄ sit:

**Ciniso charta
rum.**

**Radix titima
li.**

**Succ' alche
bingi.**

Radix altee.

Boluarum.

**Radix dra
gōtee.**

**Radix fil
icis.**

**Fel gallagio
num.**

**Radix ciperi
Terra sigilla**

**Ciniso cucur
bitis.**

Santina.

Succudus.

dictū est supra cap. de prouocatione menstruorum.

CAd incarnandū autē z mudandū oīa vlcera : ra/
dix sicca paucedani trita z puluerizata multū pro/
dest. Et Gale. dixit vsqz ad cicatricē ducit. Et idēz
dixit de pilo sicco z maxime de minorū. **C**Ad idēz
autē cortex capparis puluerizatus z impositus con/
fert iuuamento magno. Et Gale. dixit cortex radi/
cum capparis est optimū sarmacū qñ coctus in ace/
ro vel vino z eoz dolores iuuat. **E**t hirādus di/
xit qz cinis ossis magni vulturis supposit⁹ sanat oē
vlcus z illico ad cicatricē z consolidatē ducit. Et
Ateruz dixit qz intestina palaminidis piscis marini
superasperfa vlcera depascentia sanāt nō dubito qz
cōbusta dñt eē. **C**Aloes ēt vlcerib⁹ imposit⁹ multū
prodest. **C**Ad exiccandū autē oīa vlcera cinis solus
scotani imposit⁹ p̄ficat. **C**Ad autē cinis corticū eius
aut etiā nucis imposit⁹ cū adipe porcino aut arietis/
no. **E**xiccat autē maligna vlcera sine attractiōe al/
terius m̄ae galla cip̄ssi puluerizata supra z incarnat
illa qz nulli alij medicie p̄dest. **C**Ad vlcera at̄ pu/
trida i quib⁹ caro pōt nasci pp defluxū hūozuz anti/
quoz z ēt vlcera carnosa al̄ cavernosa : vt sunt fistu/
le: Sumat cinis teste ostrachoz z maxie purpureo/
rū sz Aui. z ponat circa locū exteri⁹ cū assungia por/
cina interi⁹ at̄ ponat cū aliq̄ medicia generatiua car/
nis z pfert multū. Ego s̄o carnosuz al̄ cavernosuz
spa multe famei sanauī in .x. diebus super quo circa
tres mēses alij medici laborauerāt lauās illud sepe
in die cum līfuto scripto supra cap. de cōgelatiōe la/
ctis z sanguinis in s̄o: deinde cū eodē imponēs ci/
neris testaz hoz ostrachoz ponēs ex ipso. 3. ij. z alo/
es sucotrim. 3. j. in fine vero addebā cineri hūic cine/
rem eritij marini: erat autē vlcus circa postiora in
illis quasi iuxta spinā neqz oportuit qz de dicto cine/
re circa locū apponerē cū assungia porcia. **C**z Sar/

Radix pau/
cedani.

Cortex cap/
parris.

De vulturis

Intestina pe/
licis palamin/
dis.
Aloes.
Cinis scotani

Sella cip̄ssi

Mercuria

Tractatus Quintus.

chafita vero appropetate resoluit humiditate corru-
pra q̄ q̄nq; sub cute colligif. Ad molesta at̄ vlcera ti-
biaz z carnosoz succo carice. i. sicce cū flore suo trite
iponat z quāto pinguiorē tāto meliorē erūt. Aui.
aut̄ dixit q̄ est vtile admiscere calcātū aut calēdicū.
Et Ras. dixit q̄ si suspēdat̄ crus i quo ē excoziatio
aufert dolorē z sanabit. Ad mundādūz at̄ vlcera
z escaras tollēdas q̄ sunt pp caliditate vlcey: ter-
ranf folia mezereō bñ z misceant̄ cū melle z suppo-
nant. Idē at̄ opant̄ folia z flos papaueris mediij
habētis colorē glaucū si iponunt. Et dixit Sal. opz
vt caueat̄ postq̄z mūdificata fuerint qz abstergūt ab
sterfione forti quousq; dissoluāt z diminuāt carnez.

**Mezereon.
Papauer.**

**Silganā sil-
vestre.**

**Pul. aneti.
Fructus nil
quid sit.**

**Virga pasto-
ris.**

Lilium.

**Ad vlcera
vole manuz
z peduz.
Fructus myrti
Radix hirc-
os.
Affodillus
Sel thauri.**

Ulcera aut̄ corrosiua: flos z semen organi silue-
stris mixta cū melle curāt. Sup oi aut̄ vlcere ha-
bente plurimā saniez puluis aneti z cinis ēt ei sup-
ponat̄ z curat. Idē ēt facit puluis semis eius vsfi
z suppuluerizatus. Fructus at̄ nil est mirabilis
opationis i hoc casu z pprie fructus nil domestici.
Est aut̄ nil arbor terbentine: bñ aut̄ pfert i eisdē
vlceribus siluestre: sed tñ est nimis acutū z forte. fit
aut̄ ad vlcera i corpouz duris. Quidā at̄ dicūt
q̄ nil est fructus idici quo pāni tingunt. Ad mani-
festa aut̄ vlcera ad q̄ currūt hūiditates: virga pasto-
ris cōfert iuuamēto magno z manifesto. Qd at̄
incarnat oia vlcera z sordida z fraudulenta: est lili-
uiuz factū ex cinere ficulnee dictū supra capitulo de
cōgelatione lactis z san. in sñō. qñ vlcera cū eo lauan-
tur z cū licinio intromittif. Ulcera at̄ q̄ sunt in
volis manuz z pedū sanat fructus myrti qñ cū vio
coquit̄ emplastrat. Ad vlcera quoq; sordida: rā/
dix hircos suppuluerizet. Et Dy. dixit affodil-
lus pascētia z sordida saluberrime curat q̄ de flore
eius cōmixto itegro dicif. Et dixit Rasif q̄ sel
thauri mixtū cū melle sanat vlce. putrida. Et di

pit sel ouis si eū eo vngant loca corporis qbus inci-
dit corrosio carnis p̄sert manifeste. ¶ Et dixit Aui.
q̄ ad oia vlcera: arnogiola est optima ⁊ nō est ea me-
lius i antiquis ⁊ nouis. ¶ Dixerūt autē oēs q̄ ad oia
vlcera ⁊ vulnera difficilis cōsolidatōis: terat i mor-
tario ereo facto ex ere rubeo cū pistello cōsimili vi-
na infantū cū modico aceti i sole donec coagulent
⁊ iponat: nā nihil est melius isto. Gale autē dixit q̄
vas erēū sit stricti orificij dixit hec medicina vocat
grisocolla q̄ si vteris erit subtilior in partibus. Et
dixit q̄ etiā alia cōsimilis inuenit metalica. ¶ Et
dixit itez Gale. rutha efficaciter obstat oibus vlce-
ribus mali moris siue putescant siue corrodant: sed
i corporibus mollibus misceat cū pane vel farina oz
deacea vel frumēti: sed si putrefactiōes sint humide
siluestris rutha ē fortis ⁊ ad p̄dicta vtilis: quare vt
puto i duris corporibus est ea vtenduz. ¶ Et dixit
etiā de eisdē q̄ centaurea minor recens emplata sa-
nat illa. Et de caulibus ad idē. ¶ Et plaudauit q̄
dē in quarto puluerē stercois canis comedētis of-
sa impositum in lacte in quo calculi vel ferrum sint
extincti multotiens. Et si opus quidem erat sicca-
re multū miscebat cuz medicinis que imponuntur
vlcerib⁹. Et ego quidē difficillimū vlcus i cure ru-
fici in paucis diebus sanauit solo stercore tali lacte
apposito. ¶ Dicunt etiam q̄ decoctio cipressus in
vino super locis vlceratis multum cōfert. ¶ Si at
sup vlcera humida sordida tremula: capilli vsti su-
perponant exiccant fortiter. ¶ Et vlcera autē frau-
dulenta aleuz recens superpositū facit adherere: ⁊
etiā siccū puluerizatus supra. ¶ Consolidat autē
vlcera recentia cinis papiri cōbusti cū vino vel ori-
erato circuz circa appositus. Idem autē facit cinis
charte sed debilius. ¶ Et dixit etiā Sai. q̄ ad vlce-
ra mala pascentia cortex: radicuz solatri est optimū

Sel ouis.

Arnogiola.

Urina infantum.

Rutha.

Centaurea mi-
nor.Caulis
Sterc⁹ canis

71219

Cipressus.

Capilli vsti.

Alcum.

Cinis papiri.

Solatrium.

Tractatus Quintus.

Caepitheos. herba camepitheos viridis applicata sanat vlcera
Pomphili magis putrida. **Et dixit i cap. de pōphili** q̄ filo
tus fuerit cū medicia valde p̄cipua oīz q̄nate sunt
siccare sine molestia: vñ ad cācrofa vlcera siue vul/
nera idonea vere nō ad oīa alia mali mor̄. **Quid**
āt sit pōphili dictū ē supra ca. de apatibus z vlceri/
bus virge. **Unguetuz** ēt ex fricatura plūbi dictū
supra cap. de cancro s̄z Sal. est mirabile i oibus vlce/
ribus mali moris. **Nos** āt i vlcerib⁹ corrosioz z
Unguentum. mēbroz debiliū vtimur hoc vnguetō. **R.** corticuz
pini minoris ptes. ij. thuris partes. j. fiat cū cera vs
guētuz aut solus puluis iponaf. **Adedicamē** n̄z
Emplastruz. euelens vlcera mala fraudulēta: tollaf lolium radix
nostrum. raffani z sal cōtundēdo adinuicē z applicēt. **Ad**
idē āt fiat emplm ex capilloue. z capraria. **Ad** eā
dē ēt teranf radices vitis albe cū sale z supponanf.
Ad eandē putrida z corrosiua optima sunt folia
indici siluestris pprie p̄tusa z applicata. **Ad** idēz
R. cufus arbozee z dragōtee aut folia vtriusq; z cō
tundantur diligenter adinuicem cū melle z appli/
centur. valet etiam hoc fistulis. **Ad** idē. **R.** folio
rum eu patorij partē. j. assungie porcine veteris paz
minus teranf adinuicem z apponantur.

Sermo q̄rtus ē. De venenis z p̄tinet tres trac.
Tractatus primus quarti sermonis. De p̄nissio
ne a venenis fienda z cōtinet vnum capituluz.

Quam igit̄ fm Sal. quecūq; corruptiua
nature nostre v̄lis natura dotane
rit saporē orribili cū nostro gusti offerātur.
Ita q̄ ista nō sumimus vel difficulter trāsglutim⁹
neq; nisi sub velamine alicui⁹ cibi delectabilis nob̄
possit afferri sumoope est cauendū ne cibos dulces
supflue aut acetosos aut fortes neq; quosq; alios in
saporib⁹ excedētes sumatis ne in talibus lateat quid